

Jelentés a "Kőlyuk-kutatótábor" szakmai munkájáról

(1975. június 21. - július 7.)

A Bükk-hegységben, Felső-forrás táborhellyel megrendezett kutatótábor a Magyar Állami Földtani Intézet szakmai irányításával és felügyeletével, a Herman Ottó Barlangkutató csoport, a kazincbarcikai barlangkutató csoport, a miskolci Bányász barlangkutató csoport, a Nyiregyházi Tanárképző Főiskola barlangkutató csoportja, valamint a V.M. Foton barlangkutató csoportja közreműködésével az OTvH 1252/75. sz. engedélye alapján az alábbi kutatásokat végezte:

1. Őslénytani ásatás a Kőlyuk II. (Hillebrand J.) barlangban. A barlang bejárati termében 2 x 1 x 2 m-es próbagödört készítettünk, amelynek felső 1 m-es szintje szórványosan bükkikulturájú cseréptöredékeket tartalmaz, valamint két jól elkülöníthető szintben tűzhelynyomokat. Az 1 m-es szint alatt régészeti meddő, de őslénytanilag produktív kitöltés következik. A kutatóárokából 17 rétegben mintegy 1 m³ mintát szállítottunk Felső-forráshoz, ahol nagyrészt kiiszapoltuk és kiválogattuk.

Szintén a bejárati teremben, a Korek J. által említett két neolitikumi embersír helyét és rétegtani viszonyait azonosítottuk.

A barlang un. cölöplyukas termében 6 db kisátmérőjű kézi-fúrással megállapítottuk, hogy az agyagos (holocén-korú) kitöltés alatt 0,8-1,5 m mélységben már pleisztocén kötőrmelékös kitöltés van.

A barlangban, s az őslénytani ásatás munkafolyamatairól a Vörös Meteor Foton barlangkutató csoport tagjai Tihanyi Péter vezetésével foto és mozgófilm dokumentációt készítettek.

Az ásatás régészeti ellenőrzését Hillebrandt Magdolna (Herman Ottó Múzeum, Miskolc) és Bácskay Erzsébet (MÁFI), míg az embertani leletek azonosítását dr. Szathmáry László (Jósa András Múzeum, Nyiregyháza) végezték el.

Az előkerült őslénytani anyagokat (csontok, csigák, faszén, pollen stb.) szakmai munkaközösség fogja feldolgozni,

de a lelőhely jelentősége miatt az ásatást a későbbiekben folytatni kívánjuk.

2. A Kőlyuk-I. sz. barlangban megállapítottuk, hogy a bejáratnál felső-pleisztocén, neolitikumi és vaskori kitöltés van, a barlang nagytermében Magyarországon egyedülálló gazdagságú barlangi medvés kitöltés található, míg az egyik eldugott teremben nagykiterjedésű tűzhelyes kultúrszint van.

3. A Kőlyuk-III. sz. barlang őslénytanilag meddő végpontján a Bányász barlangkutató csoport feltáró kutatást végzett.

4. A Nyiregyházi Tanárképző Főiskola barlangkutatói az Udvar-kő, a Kőlyuk-I. és a Felsőforrás 2. sz. barlangban mikroklíma méréseket végeztek. Az egy-egy alkalommal, óránként leolvasott, s 24 óráig tartó méréssorozatok értékelését a későbbiekben ők végzik el.

5. Mészáros Károly vezetésével a Herman Ottó barlangkutató csoport és a kazincbarcikai barlangkutató csoport felszíni meteorológiai és hidrológiai méréseket végzett, ill. a Kis-fennsíkron hidrogeológiai adatgyűjtést folytatott. Az adatokat Mészáros Károly dolgozza fel.

Dr. Kordos László